

مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی: اصول و روش‌ها

نوشته:

سوزان ای هیگینز

با همکاری:

مریم درخشان

ترجمه:

دکتر حمزه کریم صابری

(عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان)

دکتر حیدر ختایی

(عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور)

دانشگاه علوم پزشکی همدان
معاونت تعلیمات و فناوری

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	Higgins, Susan E. هیگینز، سوزان ای.
عنوان و نام پدیدآور	مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی: اصول و روشها/نوشته سوزان ای هیگینز با همکاری مریم درخشان؛ ترجمه محمدکریم صابری، حیدر مختاری.
حصاصت نشر	تهران: چاپار: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان همدان، معاونت تحقیقات و فناوری، اداره انتشارات، ۱۳۹۷.
حصاصت ظاهری	۱۵۲ ص؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک	978-600-276-115-6
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
یادداشت	عنوان اصلی: Managing academic libraries : principles and practice
یادداشت	کتابنامه
موضوع	کتابخانه‌های دانشگاهی -- مدیریت
موضوع	Academic libraries -- Administration
شناسه افزوده	درخشان، مریم، ۱۳۶۰-
شناسه افزوده	صابری، محمدکریم، ۱۳۶۲-، مترجم
شناسه افزوده	مختاری، حیدر، ۱۳۵۰-، مترجم
شناسه افزوده	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان همدان، معاونت تحقیقات و فناوری
رده بندی کنگره	۱۳۹۷، م. ۲ ۷۵/هـ Z6۷۵
رده بندی دیویی	۰۲۵/۱۹۷۷
شماره کتابشناسی ملی	۵۵۸۲۸۳۰

دانشگاه علوم پزشکی همدان
معاونت تحقیقات و فناوری

تهران: ۸۸۸۹۹۶۸۰ - ۹۱۲۱۹۶۰۲۱۴
تهران- خیابان ولی عصر (عج) - بالاتر از زرتشت
کوچه نوربخش - پلاک ۴۰ - نشر چاپار
مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی: اصول و روشها
نوشته: سوزان ای هیگینز، با همکاری: مریم درخشان
ترجمه: دکتر محمدکریم صابری و دکتر حیدر مختاری
صفحه‌آرا: رحیم کبیر صابری
طراح جلد: سرور محمدی بزنج
ناظر فنی چاپ: مریم تقضلی
چاپ اول ۱۳۹۷
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۶-۱۱۵-۶ ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۶-۱۱۵-۶ ISBN: 978-600-276-115-6

حق هرگونه چاپ و انتشار محفوظ است.

قیمت: ۲۰.۰۰۰ تومان

پیشن‌گفتار مترجمان

یکی از مباحثی که دانشجویان کتابداری و اطلاع‌رسانی بعد از فارغ‌التحصیلی در آنجا فعالیت می‌کنند، کتابخانه‌های دانشگاهی است. کتابخانه‌های دانشگاهی به دلیل رسالت مهم خود که حمایت از آموزش و پژوهش در دانشگاه است، تأثیرگذاری حرفه‌مندان کتابداری و اطلاع‌رسانی را تمام و کمال به جامعه علمی نشان می‌دهند. دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در نقش سکان‌داران آموزش و پژوهش جامعه، همواره نیازمند کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی هستند و هیچ‌گاه خود را از کتابخانه‌های دانشگاهی بی‌نیاز نمی‌دانند. نقش و اهمیت کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی در دانشگاه‌ها را هیچ کس پوشیده نیست. اهمیت کتابخانه‌های دانشگاهی به حدی است که اکثر پژوهشگران و نویسندگان در آثار خود از کتابخانه دانشگاهی در تمام قلب دانشگاه یاد می‌کنند.

از زمان تأسیس اولین کتابخانه دانشگاهی تا ظهور شبکه جهانی وب، این کتابخانه‌ها کانون اصلی تأمین منابع اطلاعاتی مورد نیاز دانشگاهیان بوده‌اند. بعد از ظهور شبکه جهانی وب و دسترسی گسترده به اطلاعات اینترنتی، موتورهای جستجو و پایگاه‌های اطلاعاتی، این امکان فراهم شده است تا بسیاری از دانشجویان، استادان و کارکنان دانشگاه برای رفع نیازهای اطلاعاتی خود از محیط وب استفاده کنند. در چنین شرایطی، نقش سنتی کتابداران دانشگاهی متحول شده است. از این رو، کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی دانشگاهی باید به محیط دیجیتال به مثابه یک محیط اطلاعاتی جدید توجه و فرایند دسترسی به اطلاعات را در این محیط دنبال کنند. لازمه

بقای کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی دانشگاهی همگامی با جامعه در حال تغییر و بازآفرینی مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی است.

کتاب مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی: اصول و روش‌ها، به قلم سوزان ای هیگینز^۱، استاد دانشکده علوم اطلاعات دانشگاه ایالتی سن‌خوزه آمریکا، در هشت فصل اهمیت مدیریت کتابخانه‌های دانشگاهی در عصر جدید را تبیین کرده است. سوزان ای هیگینز در این کتاب با رویکرد جهانی به مدیریت کتابخانه‌ها، دانشگاهی پرداخته است و مخاطبان آن همه افراد هستند. یکی از نکات مهم در تدوین این اثر، معرفی کوتاه ده‌ها مطالعه در باب موضوعات مورد بحث است که می‌تواند سیاهه‌ای ارزشمند برای علاقمندان به آن موضوعات باشد. امید به این ترجمه بتواند افقی گسترده برای عمل و نظر در امور کتابخانه‌های دانشگاهی کشور باشد و برای آموزشگران و پژوهشگران و علاقمندان حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی مفید افتد.

دکتر محمدرکیم صابری و دکتر حیدر مختاری

ه. ا. ز. - من ۱۳۹۷

فهرست مطالب

پیش‌گفتار مترجم	۵
دربارۀ نویسنده	۷
دربارۀ مترجمان	۹
مقدمه	۱۵
فصل ۱: مدیریت بر محوریت یادگیری خواندن، جستجوی فردی و خدمات عمومی	۱۹
۱.۱ اطلاعات در مقابل خدمات	۱۹
۲.۱ فرد باسواد اطلاعاتی	۲۲
۳.۱ چشم‌انداز جهانی	۳۳
۴.۱ کتابخانه‌های دانشگاهی و موفقیت دانشجویان	۳۴
۵.۱ نظریه‌های خواندن، یادگیری و سواد	۳۸
۶.۱ آموزش، پژوهش و خدمات عمومی	۳۱
۷.۱ کتابخانه‌های دانشگاهی در گذار	۳۳
۸.۱ راهبردهایی برای کتابخانه‌های دانشگاهی	۳۵
فصل ۲: مدیریت بر تأثیر انتشارات علمی	۳۷
۱.۲ مقدمه	۳۷
۲.۲ اقتصاد و فناوری	۳۸
فصل ۳: علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی به مثابه رشته دانشگاهی	۴۱
۱.۳ مقدمه	۴۱
۱.۱.۳ تعیین نیازهای اطلاعاتی	۴۴

۴۴	۲.۱.۳ یافتن اطلاعات
۴۵	۳.۱.۳ ارزیابی اطلاعات
۴۶	۴.۱.۳ استفاده اخلاقی از اطلاعات
۴۷	۵.۱.۳ استفاده از اطلاعات برای اهداف خاص
۴۸	۲.۳ سواد اطلاعاتی در رشته علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی
۵۱	۳.۳ روابط بین علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی و سواد اطلاعاتی
۵۵	فصل ۴: مدیریت بر مهارت‌های تفکر مرتبه بالاتر
۵۵	۱.۴ مقدمه
۵۸	۲.۳ سواد اطلاعاتی
۶۴	۳.۴ دیگر نقدی در سازمان‌های کتابخانه‌ای
۶۷	۴.۴ مهارت‌ها - تفکر مرتبه بالاتر در کتابخانه‌های دانشگاهی
۷۱	فصل ۵: مدیریت و بازاریابی
۷۱	۱.۵ مقدمه
۷۲	۲.۵ برنامه، خدمات و مخاطبان
۷۴	۳.۵ مدیریت بازاریابی
۷۶	۴.۵ عناصر بازاریابی
۸۴	۵.۵ جمع‌بندی کلی از همه مطالب
۸۷	فصل ۶: مدیریت بر مجموعه‌های دیجیتال
۸۷	۱.۶ مقدمه
۸۸	۲.۶ منابع الکترونیک
۸۹	۳.۶ مجموعه‌های دیجیتال
۹۰	۴.۶ ارزیابی مجموعه
۹۱	۵.۶ نقش مدیران و سرپرستان
۱۰۱	۶.۶ نتیجه‌گیری
۱۰۳	فصل ۷: سازمان‌های یادگیرنده و هوش رقابتی
۱۰۳	۱.۷ مقدمه
۱۰۶	۲.۷ مطالب بیشتر در مورد سازمان یادگیرنده

۳.۷	تمرکز بر جامعه و کاربر	۱۰۷
۴.۷	نگهداری قناری داخل معدن (آزیر خطر)	۱۰۷
۵.۷	هوش رقابتی و صنعت نشر	۱۰۹
فصل ۸:	مدیریت بر مزایای کتابخانه‌های دانشگاهی	۱۱۱
۱.۸	مقدمه	۱۱۱
۲.۸	تمرکز بر کاربر	۱۱۳
۳.۸	تمرکز بر مدیریت	۱۱۴
۴.۸	تمرکز بر منابع انسانی	۱۱۵
۵.۸	مرکز مدلی و مشارکت	۱۱۶
۶.۸	تمرکز بر برنامه‌ریزی راهبردی	۱۱۷
۷.۸	نرخ انتشار ماه	۱۱۸
۸.۸	انفورماتیک اجتماع	۱۱۹
۹.۸	نتیجه‌گیری	۱۲۰
نتیجه‌گیری کلی		۱۲۱
منابع		۱۲۳